

***Is lichamelijke genezing kenmerkend
voor Gods werk in deze tijd?***

De jongeling van Nain opgewekt (Lukas 7)

***Bijbelstudie over Goddelijke genezing
Door: Jacob Klein Haneveld (1918 – 1988).***

Is lichamelijke genezing kenmerkend voor Gods werk in deze tijd?

Alvorens wij zullen trachten om met Gods hulp een Bijbels antwoord te geven op deze uiterst belangrijke en actuele vraag, willen we graag eerst enige algemene opmerkingen maken. En gaarne willen wij onze broeders en zusters in onze Here Jezus Christus ernstig verzoeken, daarvan goede nota te nemen. Laten wij dan in de eerste plaats met de meeste nadruk mogen verklaren, dat wij een machtige en wonderbare Heiland hebben. Deze wetenschap is een oorzaak van grote en voortdurende blijdschap voor iedere gelovige. Niet alleen kan Hij grote dingen doen, maar Hij doet ook grote dingen. " *'t Faalt aardse vrienden vaak aan krachten, maar nooit een vriend als Jezus is*".

Hij is een Hoorder en een Verhoorder van onze gebeden. Altijd geeft Hij antwoord op de vurige smeekbeden van Zijn kinderen. En hoewel Zijn antwoord niet altijd overeenstemt met onze wensen - **ja, soms daarmee zelfs geheel in strijd lijkt** - komt Hij in Zijn wonderbare genade ons menigmaal te hulp door ons in geval van lichamelijke ziekte te genezen, soms met gebruikmaking van middelen, soms ook door tussenkomst van een direct wonder. Op z'n minst kunnen wij zeggen, dat wij nimmer tevergeefs een beroep op Hem doen. Een nederig, innig en gelovig gebed laat hij nooit onbeantwoord. Voor Hem is niets te groot en niets te klein.

Daarbij moeten wij ook eerlijk bekennen, dat wij van nature meer geneigd zijn om ontvangen zegeningen toe te schrijven aan de secundaire oorzaken en aan de gebruikte middelen, dan aan de eerste oorzaak van al wat goed is. Gewoonlijk vertrouwen wij meer op de middelen, dan op God. Een dergelijke gezindheid is ongetwijfeld zonde voor God en daarom zonder meer te veroordelen. Wij kunnen dan ook niet nalaten, om met alle kracht te waarschuwen tegen alles, wat ook maar enigszins zweemt naar ongeloof in de onverdeelde goedheid Gods, Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven. Hebben wij nog meer bewijs nodig, dat Hij ons te zeer liefheeft, om niet altijd en onder alle omstandigheden ons "*hoogste goed*" te wensen en uit te werken in ons leven? Neen, hoewel het absoluut vaststaat, dat Jezus onveranderlijk Dezelfde is, staat het even ontwifelbaar vast, dat Zijn wegen en werken met mensen in de loop der tijden wel veranderen. Hij verandert niet, maar het karakter van Zijn werk verandert wel. Dat leert de Schrift duidelijk. Zelfs het eerste hoofdstuk van de Bijbel geeft ons daarvan reeds het bewijs.

Overeenkomst tussen Gods werk in de scheppingsdagen en in de heils-bedelingen.

God heeft in zes dagen deze "*woeste*" en "*ledige*" aarde **herschapen** in een wonderbaar heerlijk oord, geschikt als woonplaats voor Zijn geliefd schepsel: de mens. Het was Dezelfde onveranderlijke en almachtige God, Die gedurende deze zes "*scheppings*"-dagen werkte, maar elke dag veranderde het karakter van Zijn werk. Elke dag werkte Hij anders. Elke dag had een speciaal werk ten doel in Zijn scheppingsplan.

Nu is het een merkwaardig feit, dat de zes scheppingsdaggers van Genesis 1 op wonderbare wijze corresponderen met de zes bedelingen of tijdsperiodes, waarin God bezig is om een gevallen mensras te herstellen tot meer dan zijn oorspronkelijke heerlijkheid en uiteindelijk in te leiden in de zevende bedeling van de eeuwige sabbaths-rust. Om dat duidelijk te maken zullen wij zo beknopt mogelijk nagaan welke overeenkomst er is tussen het werk van God in de zes scheppingsdagen en in de zes daarmee corresponderende bedelingen van Zijn bemoeienis met mensen. Op elke scheppingsdag droeg Gods werk een bijzonder karakter, geheel onderscheiden aan dat op de voorgaande of volgende dagen. Zo draagt ook in elke bedeling het werk Gods een geheel eigen karakter en volkomen verschillend aan dat van de voorgaande of volgende eeuwen.

In totaal **zes dagen** kwam de oude schepping tot stand, zo komt ook de nieuwe schepping in **zes op elkaar volgende bedelingen tot stand**. Maar wij zullen zien, dat het werk van de nieuwe schepping dat van de oude schepping in glans en heerlijkheid ver overtreft. Want zoals het werk Gods gedurende deze zes dagen het welzijn van de eerste Adam ten doel had, zo heeft al Zijn werk in de zes daarmee corresponderende bedelingen de heerlijkheid van de laatste Adam op het oog. En wij zullen eveneens zien, dat in deze zes opeenvolgende tijds-perioden, waarin God het karakter van Zijn werk steeds weer wijzigt, het volmaakte verlossingswerk van Christus steeds duidelijker aan de dag treedt, totdat alles overal weer goed is en dan voor eeuwig.

Het is gemakkelijk na te gaan, waar de ene bedeling eindigt en de volgende begint. In de eerste plaats door een duidelijke verandering van het karakter van Gods werk. Maar dat niet alleen. Zoals tussen twee scheppingsdagen een avond en een morgen ligt, zo worden ook twee op elkaar volgende bedelingen gescheiden door een "avond" van algemeen oordeel, gevolgd door een "morgen" van nieuwe beloften aangaande betere dingen voor en in de mensheid. '

De eerste dag

Op de eerste dag horen wij de woorden: "*Daar zij licht en er was licht*" - dat was alles. Het licht legt slechts de "woeste" en "ledige" toestand van de aarde bloot. Tot dusver was deze chaotische toestand verborgen gebleven door de duisternis, die over de afgrond heerste. Het licht is "goed", maar het brengt niet de minste verandering in die rusteloze watermassa's, waarmee het aardoppervlak bedekt is. Deze eerste scheppingsdag heeft een wonderbare overeenkomst met de eerste bedeling van de menselijke geschiedenis. Deze eerste bedeling begint namelijk bij de val van Adam en eindigt met het oordeel van de zondvloed. Zoals God op de eerste scheppingsdag licht geeft, zo geeft Hij ook licht in de eerste bedeling. De mens, in zonde gevallen, bevindt zich in de greep van de vorst der duisternis, die dood en verderf gezaaid heeft. Zijn toestand is hopeloos. Adam vlucht voor het aangezicht van God en verbergt zich in de diepste duisternis, die Eden kan opbrengen. Maar nu begint Gods werk in deze bedeling door het inbrengen van het licht der belofte en der profetie betreffende het komende "*Zaad der vrouw*", dat de slang de kop zal vermorzelen. De eerste lichtstralen van het evangelie dringen door tot het in duisternis levende mensenras. En als de tijd voortschrijdt, zien wij mensen, die in het licht van Gods belofte wandelen, maar ook mensen, die in de duisternis blijven leven. Zij hebben de duisternis liever gehad dan het licht, omdat hun werken boos waren. In **Genesis 4** vinden wij een uitvoerige beschrijving van het **geslacht van Kaïn** als de "*kinderen der duisternis*" en in **Genesis 5** van het **geslacht van Seth** als de "*kinderen des lichts*".

Behalve het licht van Gods belofte was er in deze bedeling niets goeds op aarde. Wij lezen: "*Toen zag God de aarde en ziet zij was verdorven, want al het vlees had zijn weg verdorven op de aarde*". En de Here zeide: "*Ik zal de mens, die Ik geschapen heb, verdelgen van de aardbodem want het berouwt Mij, dat Ik hem gemaakt heb*" (**Genesis 6: 7**). En zo eindigt deze eerste bedeling met het oordeel van de zondvloed, gevolgd door het morgenrood van een nieuwe dag, waarin God de mensheid - de afstammelingen van Noach - opnieuw op de proef stelt en onder gunstiger omstandigheden. "*Zo was het avond geweest en het was morgen geweest, de eerste dag*".

De tweede dag

Op de tweede dag schiep God het uitspannel. Hij maakte bij wijze van bespreken een bovenaards reservoir, waar in grote hoeveelheden water kunnen worden verzameld en bewaard, die opgetrokken worden om te voorzien in de behoeften van het droge land, dat weldra verschijnen zou. Er is echter op deze tweede dag niets solide, niets vast, geen fundament voor enig blijvende zaak.

Dit laatste is ook **het kenmerk van de tweede bedeling**, welke begint bij Noach. Als hij en zijn zonen de ark uitgaan en terugkeren op de gereinigde aarde, dan zegt God hen en geeft hen enkele eenvoudige geboden (**Genesis 9: 1-7**). In deze geboden vinden wij het begin van de heerschappij van de hemel over de aarde. Het was zeker geen hoog standpunt, dat God de mens in deze bedeling wilde doen innemen, maar zelfs daarin faalde de mens. De eerste daad van Noach was, dat hij de Here een altaar bouwde. Zijn volgende daad was het planten van een wijngaard, waarna hij dronken werd door de vruchten er van. Dan volgt zijn vernedering en de openbaring van de goddeloosheid van zijn zoon Cham (**Genesis 9:22**).

De morele achteruitgang van Noach's nakomelingschap voltrekt zich dan snel en bereikt spoedig het laagste punt van de menselijke bedorvenheid: de torenbouw van Babel. In hun hoogmoed zeiden zij: "*Laat ons een naam maken*" en door eigen werken en inspanningen trachtten zij de hemel te bereiken. Daarom zei de Here: "*Zie, zij zijn enerlei volk en hebben allen enerlei spraak en dat is het, dat zij beginnen te maken; maar nu, zou hun niet afgesneden worden, al wat zij bedacht hebben te maken?*" En zo maakte God een einde aan deze tweede bedeling door het oordeel van de spraakverwarring en is

Hij inmiddels van plan een volgende stap te zetten in Zijn uitgebreid verlossingsplan. *"Toen was het avond geweest en het was morgen geweest, de tweede dag"* (**Genesis 1:8**).

Het opmerkelijke van de tweede scheppingsdag is nog, dat in tegenstelling met de andere dagen, God geen enkel ding *"goed"* noemt. Het ontbreken van de woorden *"En God zag, dat het goed was"*, is het meest opvallende kenmerk van deze tweede dag. Dat is ook de voornaamste karaktertrek van de tweede bedeling: er was niets goeds in.

De derde dag

De derde scheppingsdag is buitengewoon belangrijk en leerrijk. Op deze dag spreekt God tweemaal. In de eerste plaats brengt Hij scheiding tussen het water en het droge. En daarna gebiedt Hij het droge, om voort te brengen gras, kruid en geboomte (**Genesis 1:11**). Zijn bemoeienis op deze aarde geldt dus alleen het droge, dat Hij *"aarde"* noemde.

Het is niet moeilijk om in dit verhaal een treffende overeenkomst te zien met Gods werk in de derde bedeling. *"Wateren"* zijn in de Bijbel vaak een beeld van de heidense volkeren. Terwijl het volk van Israël in profetische zin door *"aarde"* wordt voorgesteld. Uit de watermassa's der heidenen roept God in de derde bedeling in hun vader Abraham Zijn volk Israël uit. Deze bedeling begint bij de roeping van Abraham uit Ur der Chaldeën.

En zoals God op de derde dag aan de wateren voorbijging en Zich uitsluitend bezighield met de aarde, zo ging God ook in de derde bedeling aan de heidense volkeren voorbij en bemoeide Hij Zich uitsluitend met Zijn uitverkoren volk Israël. De derde bedeling is de bedeling van Israël. De aarde moest op de derde dag vrucht voortbrengen. Zo moest Israël in de derde bedeling voor de Here God vruchten dragen. En gelijk de aarde bewerkt, geploegd en gecultiveerd moet worden om tot vruchtbaarheid te komen, zo heeft God ook Zijn volk geploegd door Zijn wet en natgemaakt door Zijn zegeningen, opdat het Hem vrucht zou dragen. Door de vruchtbaarheid van Israël wilde Hij de gehele aarde zegenen. Helaas heeft Israël, ondanks de gunstige omstandigheden waarin God het geplaatst had, hopeloos gefaald. Israël was de onvruchtbare vijgenboom van **Marcus 11:13**. Maar Gods voornemen wordt nimmer verijdeld door het falen van mensen. Het voornaamste ding in het werk van de derde scheppingsdag was het zaad. De aarde, die God uit de wateren te voorschijn riep, was de drager van het zaad, dat Hij wilde doen uitspruiten: *"Dat de aarde uitspruite grasscheutjes welks zaad daarin zij op de aarde"* (**Genesis 1:11**). Zo was het volk van Israël, dat God in Abraham uit de heidenen uitriep, de drager van het Zaad, het beloofde *"Vrouwenzaad"*, het *"Zaad Abrahams"*, dat is Jezus Christus. Tegen het einde van de derde bedeling kwam een *"Rijsje voort uit de afgehouden tronk van Isai en een Scheut uit zijn wortelen bracht Vrucht voort"* (**Jesaja 11:11**)

De Here Jezus is uit Israël voortgekomen, want *"de zaligheid is uit de Joden"*. Het evangelie van Mattheus is het evángele van het 't Zaad van Abraham en van David, door hetwelk de gehele aarde gezegend zal worden en dat Zijn koninkrijk oprichten zal. Daarom vinden wij in het Mattheüs-evangelie de geslachtsregister van Christus doorgetrokken tot aan David en Abraham (**Mattheus 1:11**).

De derde bedeling eindigt met de kruisiging van Christus door de handen van Zijn schepsel, de mens. Joden en heidenen hadden beide aandeel aan deze vreselijke daad, die de verdorven natuur der mensheid ten volle aan het licht bracht. Maar zij deden slechts al wat *"Gods hand en Gods raad tevoren bepaald had, dat geschieden zou"* (**Handelingen 4:28**). Jezus Christus was het ware *"tarwe-graan"*, dat tevoren bestemd was om in de aarde te vallen en te sterven, opdat Hij niet alleen zou blijven, maar veel vrucht zou voortbrengen" (**Johannes 12:24**).

De *"avond"* van deze bedeling wordt gevormd door het oordeel van Golgotha, de verwoesting van de stad en het heiligdom en de verstrooiing van Israël onder de volkeren. Een nieuwe dag is aan gebroken, *"deze tegenwoordige eeuw"*, de bedeling waarin wij leven. Deze dag is begonnen met de *"morgen"* van de opstanding van Christus en kenmerkt zich door geheel nieuwe voorwaarden,

ontsproten uit de geweldige gebeurtenissen, die de eeuw van Israël afsloten. *"Het is avond geweest en het is morgen geweest, de derde dag"* (**Genesis 1:13**).

Verandering van het karakter van Gods werk aan het einde van de derde bedeling. Alvorens we ons echter gaan bezighouden met de volgende bedeling moeten wij nog met een enkel woord wijzen op de duidelijke verandering van het karakter van Gods werk aan het einde van de derde bedeling. Zij wordt wel de bedeling der wet genoemd. Immers wordt het *"werk Gods"* in deze tijdperiode gekarakteriseerd door de gestrengheid van de wet, die wel dood brengt, maar geen genezing. De wet oordeelt zonder aanzien des persoons. God gaf Israël Zijn wet, opdat het aan zichzelf ontdekt zou worden en opdat het als gevolg daarvan de toevlucht zou nemen tot Christus voor genezing en leven.

De wet diende als een tuchtmeester van Israël tot Christus. *"De wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden"* (**Johannes 1:17**). Daarom verandert het karakter van Gods werk na de komst van Christus volkomen. De gestrengheid van Gods wet maakt plaats voor de openbaring van Gods genade door Jezus Christus. Dit zien we duidelijk geïllustreerd in het verhaal dan de genezing van de blindgeborene (**Johannes 9**). Als Zijn discipelen deze man zien, vragen zij de Here Jezus: *"Wie heeft er gezondigd, deze of zijn ouders?"* (vs. 21).

Deze vraag vloeide voort uit hun Joodse opvoeding onder de wet. Volgens de beginselen der wet waren immers ziekten, lijden en beproevingen de straf voor een speciale zonde. Daarom moet het antwoord van Jezus voor de discipelen even verrassend als vertroostend geweest zijn: *"Noch deze heeft gezondigd, noch zijn ouders, maar dit is geschied, opdat de werken Gods in hem zouden openbaar worden"* (vs. 31).

En waaruit het karakter van deze *"werken Gods"* bestond, toont de Here Jezus overduidelijk, door deze arme lijder van zijn lichamelijke beproeving te verlossen. En deze *"werken Gods"* worden gedurende geheel Zijn leven op aarde openbaar. Waar Hij ook komt, alle lichamelijke boosheden, kwalen, ziekten en zwakheden, ja zelfs de dood vloten voor Zijn aangezicht. Dat hing niet eens altijd af van het persoonlijk geloof van hen, die genezen werden. Neen, *"Hij genas allen, die genezing van node hadden"* (**Lukas 9:11**). Slechts het erkennen van hun nood was de enige vereiste voorwaarde. Genezing van ziekten en krankheden was een kenmerkend onderdeel van Zijn werkprogramma gedurende Zijn leven op aarde, in overeenstemming met het profetische woord: *"Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen"* (**Jesaja 53:41**).

Deze profetie voor Israël heeft Jezus vervuld in Zijn leven op aarde en niet in Zijn dood. Dit kan niemand ontkennen, want de Heilige Geest zelf, de enige betrouwbare Schriftverklaarder, past in het evangelie van Mattheus deze woorden van Jesaja toe op het werk, dat Jezus gedurende Zijn leven op aarde verrichtte. Wij lezen: *"Hij genas allen, die kwalijk gesteld waren, opdat vervuld zou worden"*, dat gesproken was door Jesaja, de profeet, zeggende: *"Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze ziekten gedragen"*. Aan het kruis droeg Hij de overtredingen van Zijn volk (Jes. 53 : 51, maar tijdens Zijn leven droeg Hij de krankheden van Zijn volk. Daarom lezen wij in Jesaja 53 ook eerst *"Hij heeft onze krankheden op Zich genomen"* en pas daarna *"Maar Hij is om onze overtredingen verwond en om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld"*. De Here Jezus droeg in Zijn leven de krankheden van Zijn volk, door hen van die krankheden op wonderbare wijze te genezen. Deze wonderwerken Gods, die de Here gedurende Zijn omwandeling op aarde verrichtte, behoren nog bij de derde bedeling en niet bij de volgende, tegenwoordige bedeling. Zij zijn karakteristiek voor het werk Gods aan het slot van de bedeling van Israël, die niet eindigde bij de geboorte, maar bij de kruisiging van onze Here Jezus Christus. Het aardse leven van onze Heiland valt nog onder de eeuw van Israël en behoort niet bij de tegenwoordige eeuw.

De vierde dag

Thans willen wij weer terugkeren tot Genesis en nagaan, waaruit het *"werk Gods"* gedurende de vierde scheppingsdag bestond. Was het een voortzetting van Zijn werk op de derde dag? Nee, integendeel. Het verschil tussen Gods werk op de vierde dag en dat op de derde dag is even groot als het verschil tussen hemel en aarde. Want op de vierde dag gaat God aan de aarde voorbij en houdt Hij Zich

uitsluitend bezig met de bezetting van de hemelen. God maakt lichten aan de hemel: zon, maan en sterren verschijnen. Het karakter van Gods werk gedurende de gehele vierde dag is hemels. Deze vierde dag is eigenlijk een onderbreking of intermezzo in de handelingen Gods op aarde. Op elke andere van de zes scheppingsdagen is Hij op de één of andere wijze rechtstreeks bezig met de aarde. Aan het einde van de derde dag breekt Hij echter Zijn werk op aarde een ogenblik af om gedurende de vierde dag geheel te werken aan hemelse lichamen. Evenwel houdt, hetgeen Hij aan deze hemelse lichamen doet, wel verband met hun diensten aan de aarde.

Op gelijke wijze breekt God aan het einde van de derde bedeling Zijn bemoeienissen met Zijn aardse volk Israël af, om Zich in onze vierde bedeling alleen bezig te houden met de hemelen en met een hemels volk: Zijn gemeente. Dit is het grote, karakteristieke kenmerk van deze *"tegenwoordige eeuw"*, waarin wij leven. Het is belangrijk, dat wij daarop onze bijzondere aandacht vestigen. De drie grote elementen van Gods heilshandelen in onze bedeling, komen overeen met de bestemming van zon, maan en sterren voor hun dienst aan de aarde. Deze drie dingen zijn:

1° De verhoging en de verheerlijking van Christus in de hemelen -voorgesteld door de zon.

2° De vorming van de gemeente en haar bestemming om Zijn licht over de aarde te werpen gedurende de nacht van Christus' afwezigheid -voorgesteld door de maan.

3° De roeping van de heiligen, om te schijnen als lichten in de wereld (**Filippenzen 2:15-16**) voorgesteld door de sterren des hemels.

De **derde bedeling** was de **bedeling van Israël**. De **vierde bedeling** is de **bedeling van de Gemeente**. Israël is Gods aardse volk. De Gemeente is Gods hemels volk. **Israël leefde onder de wet, de Gemeente leeft onder de genade. Israëls toekomst lag in het aardse Kanaän. De toekomst van de Gemeente ligt in het hemelse Kanaän.** Israël heeft een aardse roeping, de Gemeente is *"der hemelse roeping deelachtig"*. Israëls zegeningen waren aards van karakter, zij hadden te doen met "de vrucht huns buiks, de vrucht huns lands, de vrucht hunner beesten, met hun *"korf"* en *"baktrog"*, met overvloeiende *"schuren"* en met *"melk en honing"* (**Deuteronomium 28:1-13**)

De zegeningen van de Gemeente zijn daarentegen hemels van karakter; zij zijn niet van stoffelijke, maar van geestelijke aard; zij betreffen niet in de eerste plaats het lichaam maar de ziel van de gelovige. Gods hemels volk is *"gezegend met alle geestelijke zegeningen in de hemel in Christus"* (**Efeze 1:3**). Een van de belangrijkste van deze geestelijke zegeningen is ongetwijfeld de inwoning van de Heilige Geest - de Derde Persoon van de Goddelijke Drieëenheid - in de Gemeente. De Heilige Geest woont in elke gelovige en verenigt hem met Christus aan de rechterhand Gods in de hemel en vormt aldus het lichaam van Christus, de Gemeente, waarvan Hij Zelf het Hoofd is (Ef. 1 : 20). De inwoning en de werkzaamheid van de Heilige Geest in en door de Gemeente is het belangrijkste kenmerk, waarin deze bedeling zich onderscheidt van alle andere eeuwen.

Maar als dat waar is, welke "werken Gods" moeten wij dan in overeenstemming met deze waarheid in onze tijd verwachten? Dezelfde werken als in de dagen, dat de Zoon van God op aarde wandelde en de Heilige Geest nog niet gekomen was, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was (Joh. 7 : 39).

Zouden het kruis, de dood, de begrafenis, de opstanding en de hemelvaart van Christus geen enkele verandering gebracht hebben in de wijze, waarop God werkt? Zou het "werk Gods" vandaag aards of hemels van karakter zijn, het lichaam of de ziel van de mens op het oog hebben? Probeer een antwoord te geven op deze vragen, want zij hebben rechtstreeks te maken met ons onderwerp.

"Grotere dingen dan deze"

In elk geval staat één ding vast, dat de Here namelijk Zelf gezegd heeft: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, de werken, die Ik doe, zal hij ook doen; hij zal grotere dingen doen dan deze; want Ik ga heen tot Mijn Vader" (Joh. 14 : 12). Betekenen deze woorden, dat elke gelovige in Christus vandaag dezelfde dingen kan doen, als Hij op aarde gedaan heeft? Dat hij dus zelfs doden kan opwekken? U bent een gelovige in Hem, kunt u dat doen? Kent u een gelovige, hebt u ooit van een gelovige gehoord, die doden kan opwekken, sinds de apostel Petrus Dorkas opwekte en de apostel Paulus Eutychus tot het leven herriep?

Maar dat niet alleen. De Here Jezus zegt zelfs, dat de gelovigen "grotere werken dan deze" zouden doen. Deze "grotere werken" vloeien voort, zoals Hij Zelf verklaart, uit Zijn heengaan tot de Vader en uit de daarop volgende komst van de Heilige Geest. Maat waaruit bestaan deze "grotere werken" dan? Kunt u een "groter werk" noemen dan de opwekking van Lazarus, wiens lichaam reeds vier dagen in het graf aan de ontbinding was prijs-gegeven? Het opwekken van een dode is een "groter werk" dan genezing van zieken. Wij kunnen de "wondergenezingen", waarvan sommigen zeggen dat zij in onze tijd plaats hebben, niet rangschikken onder de "grotere werken", waarop de Here Jezus hier zinspeelt. Uit dit alles moge het ons duidelijk zijn, dat onze Heiland het hier heeft over werken, die op een geheel ander en hoger terrein liggen, namelijk over de opwekking van zielen; de levend-making van geesten, die dood zijn in zonden en misdaden (Ef. 2: 1-8).

Want als de geest meerder is dan het lichaam (1 Kor. 9 : 27), dan moet ook het werk Gods, dat zich bezighoudt met de geest, meerder zijn dan dat, wat zich bezighoudt met het lichaam. De doden, die de Here Jezus gedurende Zijn leven op aarde opwekte, zijn weer gestorven. en hebben andermaal droefheid en smart veroorzaakt in de kring hunner geliefden. Zij zijn slechts tijdelijk teruggekeerd tot een door-de-dood-overschaduwd leven. Maar zij, die de werkzaamheid van een "groter werk dan deze" ervaren hebben door de Heilige Geest, zijn levend gemaakt van een dood, die werkelijk dood is, en tot een leven, dat werkelijk leven is. Zij hebben het eeuwige leven ontvangen, dat nimmer door de dood overschaduwd kan worden (Joh. 8: 51). Wie zou willen ontkennen, dat de levendmaking van een ziel "groter" is, dan de levendmaking van een lichaam. Het eerste is hemels, het tweede is aards. En toch is de Werker van beide dingen Dezelfde. Bij Hem is geen verandering noch schaduw van omkeer. Maar wel veranderde Hij Zijn werkzaamheid. Hij is het die in deze bedeling Zijn Heilige Geest op aarde zond, niet om dode lichamen op te wekken - dat zal Hij straks doen op de blijde opstandingsmorgen - maar om in sterfelijke lichamen Goddelijk leven openbaar te maken. Dit "werk Gods" in onze tijd is "groter" dan alle andere werken, die Hij in de voorafgaande eeuwen gedaan heeft. Het karakteriseert onze bedeling der aanade!

Wij hebben wat langer stil gestaan bij het werk Gods in de vierde bedeling, omdat wij in deze bedeling leven. En deze bedeling begint haar einde te naderen. Dat einde is nabij, zeer nabij! De "avond" van Gods oordeel begint reeds zijn donkere schaduwen over de zondige mensheid te werpen. Maar gelukkig zien vele gelovigen reeds uit naar de eerste heraut van de nieuwe dag: de heldere en blinkende Morgenster - onze Here en Heiland, die komen zal, om ons op te nemen in Zijn heerlijkheid. Dan zal Hij onze vernederde lichamen verlossen, en gelijkvormig maken aan Zijn heerlijk lichaam. Dan "is het avond geweest, en het is morgen geweest, de vierde dag". De vierde dag is dus niet de laatste dag, er blijven nog twee dagen over.

De vijfde dag

Op de vijfde scheppingsdag keert God tot de aarde terug, om nu aan de wateren te werken. Hij beveelt deze dode wateren, om overvloedig leven voort te brengen. En daarna wemelen de wateren van overvloedige schepselen. Op gelijke wijze zal God, na de opstanding en de opname der gelovigen in de hemel, Zich weer rechtstreeks met de aarde bemoeien. In de vijfde bedeling zal het "Evangelie des Koninkrijks" over de gehele aarde gepredikt worden en onder alle volkeren, waarvan de wateren het type zijn. Dit zal geschieden door het gelovige overblijfsel van Israël. "En indien hun verwerping de verzoening is der wereld, wat zal de aanneming wezen, anders dan het leven uit de doden" (Rom. 11 : 15). Dan zullen de dode wateren der heidenen levende zielen voortbrengen. Een schare, die niemand tellen kan, uit alle geslachten, talen, volken en natiën, zal behouden worden gedurende de vijfde bedeling. Wij kunnen hier thans niet langer bij blijven stilstaan.

Deze vijfde bedeling, die begon met de komst van Christus voor Zijn verlossen van deze eeuw, eindigt met Zijn zichtbare wederkomst op aarde, om met "vlammend vuur wraak te doen, over degenen die God niet kennen" (2 Thess. 1 : 8, 9). De "avond" van deze bedeling wordt gevormd door de eindslag van Armageddon, het oordeel van God over de satan, het beest en de valse profeet en de vernietiging van de legers, die zij bijeen gebracht hebben (Op. 19 : 17-20; 20 : 21). Een nieuwe dag breekt aan: de zegenrijke regering van de Here Jezus Christus in het duizendjarig Vrederijk.

De zesde dag

De zesde dag brengt ons de voltooiing van Gods grote scheppingswerk. God schiep de mens naar Zijn eigen beeld, man en vrouw schiep Hij hen. En hun wordt de heerschappij gegeven over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee, en over de gehele aarde en over al het kruipend gedierte, dat op de aardbodem kruipt. En God zag alles wat Hij op aarde gemaakt had en zie, het was zeer goed. En het was avond geweest en morgen geweest, de zesde dag.

Het is niet moeilijk om in dit alles een beeld te zien van de glorierijke zesde bedeling, in de menselijke geschiedenis. Deze "toekomstige eeuw" (Hebr. 2:5) zal de heerschappij van de laatste Adam en Zijn Bruid, de Vrouw des Lams, te zien geven over het aardse duizend-jarige Vrederijk. Christus en Zijn Bruid zullen staan aan het hoofd van de herstelde schepping in die gezegende tijden van "verkwikking" en van de "wederoprichting aller dingen", waarvan God gesproken heeft door de mond van al Zijn heilige profeten vanaf het begin der wereld.

De zesde bedeling zal dus duizend jaar duren. Aan het einde der duizend jaren zal Satan voor een kleine tijd worden losgelaten (Op. 20 : 2, 31. Nogmaals zal hij de volkeren verleiden. Dan zal blijken, dat de natuurlijke mens niet hervormd kan worden, zelfs niet door de duizend jaren van gerechtigheid en vrede onder de persoonlijke regering van Christus. Daarom eindigt ook deze zesde eeuw met het oordeel van de verschrikkelijke veldslag, beschreven in Openbaring 20 : 8, 9.

Het laatste, wat wij lezen, is het teniet doen van de laatste vijand, de dood (vs. 141. Dit brengt ons tot de nieuwe dag, waarin geen dood, rouw, moeite of gekrijt zullen zijn, omdat de eerste dingen zijn voorbijgegaan. Dan is het avond geweest en morgen geweest, de zesde dag.

De zevende dag

Na de zesde scheppingsdag blijft alleen de zevende dag over. Deze zevende dag is een Sabbath-dag, want God rustte van al Zijn werken. Zo komt eindelijk na zes bedelingen van Gods verschillende bemoeienissen met mensen, de rust, die overblijft voor het volk Gods. Het is de eeuwige Sabbath-rust, die aanbreekt als Christus "het Koninkrijk aan God de Vader zal overgegeven hebben, als Hij tenietgedaan zal hebben alle heerschappij en alle macht en kracht. - De laatste vijand die teniet gedaan wordt, is de dood". Dan komen nieuwe hemelen en een nieuwe aarde. Dan zal de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, uit de hemel van God neerdalen, toebereid als een bruid, die voor haar man versierd is. Dan zal de tabernakel Gods zijn bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen en zij zullen Zijn volk zijn en God Zelf zal met hen en hun God zijn (Op. 21).

In deze zevende bedeling zal God het gehele werk van zijn verlossing, dat Hij sinds de val van Adam begonnen is, voltooid hebben. De nieuwe schepping is gereed gekomen!

Het scheppingsverhaal eindigt op de zevende dag. Er is geen sprake meer van een avond en een morgen. Zo is met de zevende bedeling de onveranderlijke toestand van de eeuwigheid ingegaan! Ons lichaam nog niet verlost!

Zo zijn we in het kort de verschillende bedelingen in het Woord van God nagegaan aan de hand van het profetisch schema van Genesis 1, alleen om te bewijzen dat hoewel Hij altijd Dezelfde blijft, het karakter van Zijn werk toch kan veranderen. Dat karakter is namelijk afhankelijk van de plaats waar Zijn geliefde Zoon zich bevindt. Want al Gods werken en wegen met mensen hebben de verheerlijking van Zijn Zoon ten doel. Toen Christus op aarde wandelde, was Zijn werk aards van karakter: het hield zich voornamelijk bezig met het tijdelijk en lichamelijk welzijn van Zijn aards volk Israël. Nu Christus in de hemel is, is Zijn werk hemels van karakter: het houdt zich voornamelijk bezig met het eeuwig en geestelijk welzijn van Zijn verlost volk. De Gemeente is een hemels volk met een hemelse toekomst, en is dienovereenkomstig gezegend met geestelijke, hemelse en eeuwige zegeningen.

Dit wordt bevestigd door de Schrift, die ons leert, dat het lichaam van de gelovige nog niet verlost is. Het is evenals het lichaam van de ongelovigen een gretige voedingsbodem voor alle mogelijke fysieke kwalen. Paulus verklaart in de Romeinenbrief, dat niet alleen het ganse schepsel zucht, maar dat ook wij, "die de eerstelingen des Geestes hebben, in onszelf zuchten, verwachtende de aanneming tot Zonen, de verlossing van ons lichaam" (Rom. 8 : 22, 23).

De verlossing van ons lichaam maakt onze zaligheid volledig. Deze lichamelijke verlossing wordt ons deel op grond van het lijden, sterven en de opstanding van Christus, en zij zal plaats hebben op de dag van Zijn verschijning in de lucht (1 Thess. 4). Dat is in alle aardse beproevingen de gezegende en heerlijke hoop van de Christen; "Want wij zijn in hope zalig geworden" (Rom. 8:24). En daarom verwachten wij het met lijdzaamheid.

Dezelfde gedachte vinden wij ook in 2 Korinthe 5: "Want ook wij, die in deze tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde; omdat wij niet willen ontkleed worden" (vs. 4). Daarom verlangen wij "met onze woonstede, die uit de hemel is, overkleed te worden" (vs. 21).

In dit verband wijzen wij nog op Romeinen 8 : 10: "Indien Christus in u is, zo is wel het lichaam dood, om der zonde wil, maar de geest is leven om der gerechtigheid wil". De dood, die doorgedaan is tot alle mensen door de zonde van Adam, heeft zijn macht over het lichaam van de Christenen nog behouden.

Maar de geest van de gelovige is levend gemaakt door de Heilige Geest als gevolg van de gerechtigheid, bewerkt door het kruis van Christus. De dood, die Christenen in het lichaam ervaren, is een gevolg van de zonde van de eerste Adam. Het eeuwige leven, dat Christenen in hun geest genieten, is een gevolg van de gerechtigheid, verworven door de laatste Adam aan het Kruis. Met dit alles willen wij geenszins ontkennen de bijzondere waarde van ons lichaam als een tempel van de Heilige Geest. Maar het gaat hier alleen om de vraag, welke uitwerking de verzoening op de fysieke constitutie van het lichaam heeft, dus wat betreft de gezondheid en de vitaliteit van uw lichaam, als een tempel van de Heilige Geest. De Heilige Geest woont in menig ziek en verminkt lichaam. Zijn tegenwoordigheid wordt duidelijk openbaar in menige heilige, die aan het ziekbed gekluisterd is - ja wordt dikwijls veel duidelijker daar openbaar, dan wanneer diezelfde heilige in gezondheid zijn dagelijks werk zou verrichten. Menigmaal blijkt, dat een ziek lichaam een geschikter en williger object is voor de werkzaamheid van Gods Geest dan een gezond lichaam. De inwoning, van de Heilige Geest is niet afhankelijk van de toestand van het lichaam en zij brengt ook geen verandering aan de toestand van het lichaam en aan zijn ontvankelijkheid voor ziekte en dood.

Beproeft de geesten

Misschien zal iemand nu de opmerking maken: "Maar in onze tijd hebben in sommige kringen toch wondergenezingen plaats; dat kunt u toch niet ontkennen?" Nee, dat willen wij niet graag ontkennen. Maar wel dienen wij alle werken, die een voortzetting heten te zijn van de werken Gods, die de Here Jezus op aarde verrichtte, ook met de Zijne te vergelijken.

Onze vrienden in bovengenoemde kringen zeggen - en volkomen terecht - dat God door Zijn Geest aan de gemeente onderscheidene gaven van bovennatuurlijke kracht gegeven heeft. Zij wijzen op Schriftplaatsen als 1 Korinthe 12 en 14, waar Paulus de geestelijke gaven opnoemt. En zij vragen naar het bewijs uit de Schrift, dat deze gaven in onze tijd zijn opgehouden of door God zijn ingetrokken. De beantwoording van deze vraag zou een geheel nieuwe brochure eisen. Maar daar gaat het nu niet om. Zij beweren immers deze gaven en krachten te bezitten; zij kunnen spreken in tongen - wel, wij willen dat niet verhinderen, gelijk de Schrift ons ook vermaant (1 Kor. 14:39). Zij kunnen wonderen doen; wel, als zij dat werkelijk door de kracht Gods doen, dan kunnen we ons daar alleen maar over verblijden. Zij verzekeren ons, dat zij zieken kunnen genezen; en als God hen daar werkelijk voor gebruikt, kunnen we slechts dankbaar zijn.

Maar er zijn ook andere Schriftplaatsen, waarmee we wel terdege rekening hebben te houden, alvorens onze houding tegenover deze aanspraken te bepalen. Paulus schrijft aan Timotheus: "Leg niemand haastelijk de handen op en heb geen gemeenschap aan andere zonden" (1 Tim. 5 : 22). Dit is een ernstige waarschuwing van de apostel tegen een al te haastig aanvaarden van zekere aanspraken, waarvan wij weten, dat zij ook in het verleden gemaakt zijn, zelfs door de meest valse profeten, die het Christendom ooit heeft voortgebracht.

Verder schrijft de apostel Johannes: "Geliefden, gelooft niet een iegelijke geest, maar beproeft de geesten, of zij uit God zijn, want vele valse profeten zijn uitgegaan in de wereld" (1 Joh. 4:11). En wij kunnen er zeker van zijn; dat zij ook in onze tijd zijn uitgegaan en in deze "laatste dagen" zelfs meer dan ooit tevoren. Daarom moeten wij de geesten beproeven - niet in een vijandige gezindheid en zeker niet tegenover deze mede-Christenen, die mogelijk door hen misleid zijn. De Here beware ons ervoor, om iemand onnodig verdriet of pijn te doen. Maar niemand mag het ons overigens kwalijk nemen, dat wij niet alleen de aard van sommige veronderstelde genezingen willen toetsen aan de Schrift, maar vooral ook de leringen waarmee ze verbonden zijn en waarop deze "genezingen" gewoonlijk worden gegrond.

Moderne genezingen

Voor ons ligt een bekend geïllustreerd tijdschrift vol met getuigenissen van mensen, die beweren in één of andere genezingsdienst van allerlei ziekten en kwalen hersteld te zijn. Wij lezen daarin o.a. het getuigenis van een moeder, die schrijft, dat twee van haar kinderen van doofheid genezen werden. Zij eindigt met de woorden: "Prijst God, zij kunnen nu al veel beter horen dan voorheen, en ik heb het vaste geloof, dat zij langzamerhand hun gehoor geheel zullen terugkrijgen". Kunt u een dergelijk voorval in de evangeliën vinden, beste lezer? Heeft de Here ooit iemand gedeeltelijk genezen? Genas de Here iemand langzamerhand? Waren Zijn genezingen niet altijd "terstond" en "volkomen"?

In hetzelfde tijdschrift lezen wij van een broeder, wiens rechterhand verlamd is. Nadat hem de handen opgelegd zijn, verklaart hij, zijn arm reeds tot schouderhoogte omhoog te kunnen tillen en dat hij gelooft, zijn arm weer spoedig geheel te kunnen gebruiken. Verder schrijft een zuster, dat ze van "kanker" genezen is. "Wel ben ik nog erg zwak", zo schrijft ze, "en moet ik nog veel het bed houden, maar prijst de Here, Hij zal mijn krachten geheel vernieuwen". Bij dit getuigenis is een portret van deze jonge vrouw opgenomen; maar dit portret kan alleen maar het diepste medelijden opwekken met deze arme lijdster.

Persoonlijk heb ik te maken gehad met een geval van een broeder, die sinds jaren ernstig aan suikerziekte leed. U kent het recept: regelmatige inspuitingen en streng dieet. Deze broeder kwam echter in aanraking met iemand, die beweerde de gave der gezondmaking te bezitten. Deze vroeg hem, of hij geloofde, dat God hem beter kon maken. Na zijn bevestigend antwoord legde hij hem de handen op en verklaarde hij onze broeder voor genezen. In het geloof liet hij de inspuitingen na en gaf hij zijn dieet op. Ook staakte hij het roken, want hij was een hartstochtelijk roker. Zijn getuigenis verscheen in een Christelijk tijdschrift, vergezeld met zijn portret. Helaas duurde het niet lang, of onze broeder werd ernstig ziek. De kwaal verergerde zienderogen. Van een dokter wilde hij niet weten. Er werden speciale bidstonden voor hem belegd. Maar er kwam geen verandering in zijn toestand. Tenslotte werd dezelfde geloofsgenezer bij zijn ziekbed gehaald en deze kon hem geen ander advies geven, dan onmiddellijk de dokter te laten komen. Nadat de dokter van het geval vernomen had, was hij hoogst verontwaardigd en liet hij de patiënt ogenblikkelijk in het ziekenhuis opnemen. Helaas mocht geen medische hulp meer baten - kort daarop stierf onze broeder.

Zou zoiets in de dagen van de Here Jezus zijn voorgekomen? Deze broeder geloofde zo rotsvast in zijn genezing, dat niemand het ook maar durfde te betwijfelen. Nooit zal ik de diepe verslagenheid kunnen vergeten, waaraan zijn vrouw ten prooi was, die even zeker geloofd had in de Goddelijke genezing van haar man.

In al deze gevallen beriep men zich op de woorden, dat Jezus Christus Dezelfde is, gisteren, heden en in der eeuwigheid. Hij genas vroeger, Hij geneest ook nu. Maar u moet het ons niet kwalijk nemen, als wij ronduit verklaren, dat deze geadverteerde genezingen ons daarvan niet het minste bewijs geleverd hebben. Wij zouden hierover nog veel meer kunnen zeggen. Maar het is beter ons te bepalen bij de leer van de Heilige Schrift, dan te wijzen op praktische mislukkingen, waarvoor nog allerlei excuses aangevoerd kunnen worden.

Inmiddels rijst misschien een andere vraag: Aangenomen, dat deze genezingen niet zo volkomen zijn als in de dagen van de Here Jezus, u kunt toch niet ontkennen, dat zij toch wel iets goeds gedaan

hebben? Is het niet fijn, dat die beide kinderen beter kunnen horen? Is het niet heerlijk, dat die broeder meer macht over zijn arm gekregen heeft? Is het niet een grote zegen, dat die arme zuster gedeeltelijk hersteld is? En er zijn toch ook wel gevallen bekend van werkelijke en volkomen genezingen. Kan iemand anders dan de Here Zelf de Auteur van deze goede dingen zijn? Of zoudt u deze dingen willen toeschrijven aan één of andere boze werking, of misschien zelfs aan satan zelf. Kan de satan dan iets goeds bewerken?"

Zonder deze "genezingen" direct aan een boze macht toe te schrijven, moeten wij toch ontkennen dat zij bewezen hebben een gevolg te zijn van een directe werking van God - want Zijn werk is altijd volmaakt (Deut. 32: 4)! Het is een welbekend feit, dat er een merkwaardige samenhang is tussen de verschillende delen van de gecompliceerde persoonlijkheid van de mens, die dikwijls een grote rol spelen in de wijze van deze genezingen. Laten wij dat mogen illustreren in de omgekeerde richting: Plotseling komt er een verschrikkelijk leed over u; heeft dat alleen uitwerking op uw geest, of ook op uw lichaam? Het eten smaakt u niet meer in die omstandigheden - het lichaam weigert voedsel op te nemen; de slag kwam te hevig aan en werd door de gehele persoon gevoeld. Precies op dezelfde wijze kan één of andere sterke emotie, in uiterste opwindning, in meerdere of mindere mate de omgekeerde resultaten teweegbrengen, zodat het fysieke lichaam, althans tijdelijk, op de geprikkelde en opgewonden toestand van de ziel reageert. Maar als deze toestand voorbij is, vallen beiden weer tot hun normale niveau terug.

Voorzichtigheid geboden!

Maar laten wij nog een stap verder gaan. Moeten wij alles, wat zich als iets bovennatuurlijks aan ons voordoet, noodzakelijkerwijs aan God toeschrijven? Bestaan er geen wezens, wier krachten die van mensen ver overtreffen en die dingen doen, die erg veel op werkingen van God lijken, maar die dat toch niet zijn?

Vanouds werd het volk van Israël hiertegen ernstig gewaarschuwd: "Indien er onder u een profeet opstaat, of een dromer van dromen, en geeft u een teken of wonder, zeggende: Laat ons andere Goden dienen, die gij niet gekend hebt; zo zult gij niet horen naar de woorden van die profeet of dromer van dromen; want de Here, uw God, beproeft u, of gij de Here, uw God, liefhebt met geheel uw hart en met geheel uw ziel". Dat wil dus zeggen, dat zij geen geloof mochten hechten aan een "teken" of "wonder", dat niet in alle opzichten aan de duidelijke openbaring van God beantwoordde. Dit is de enig-juiste houding, die wij ook in onze tijd dienen aan te nemen tegenover alles, wat zich in onze tijd aandient als een bovennatuurlijk wonder of als een Goddelijk teken. God en het woord Zijner genade zijn ook in onze dagen nog de sterkste toevlucht. Zo getoetst aan Zijn Woord zullen vele van dergelijke beweringen en aanspraken volkomen falen.

In elk geval kan niemand ontkennen, dat een boze geest in staat is, om iets tot stand te brengen, wat ogenschijnlijk goed lijkt. De dag is niet ver meer, dat er iemand uit het "Christendom" zal voortkomen, "met alle macht en tekenen en wonderen der leugen", en "in alle verleiding der onrechtvaardigheid in degenen, die verloren gaan". Dan zullen de mensen "de leugen geloven", is vooral ook op grond van de wonderen, die hij zal doen en die erg veel overeenstemming zullen tonen met de wonderen, die de profeten vanouds deden - zodat ook zelfs vuur van de hemel afkomt op de aarde" (Vgl. 1 Kon. 18 : 38 ; Op. 13 :131. Kan dat iets anders dan goed zijn? Naar de uiterlijke resultaten geoordeeld, zou men zeggen, ja! Hieruit moge blijken, hoe gevaarlijk het is, om te vertrouwen op hetgeen voor ogen is. Neen, Gods Woord moet voor ons de enige toetssteen van waarheid zijn; niet een ogenschijnlijk goed "wonder". "Maar", vraagt iemand misschien, "aangenomen dat deze 'genezers' misleid zijn, kan hun optreden dan kwade gevolgen hebben?"

Zij leren niet, dat wij de Here moeten verlaten. Bovendien prediken zij het evangelie van het verzoenend bloed van Jezus Christus. Zij winnen vele zielen voor de Heiland. Ook al zouden zij in dit opzicht verkeerd zijn, zij zijn toch te goeder trouw en zij doen toch geen kwaad?"

Ernstige gevaren

En toch schuilen hier wel degelijk ernstige gevaren. Of is het soms niet gevaarlijk, als onze gedachten en opvattingen geheel afwijken van de geopenbaarde waarheid van het woord van God? Is het geen

ernstig kwaad, om valse hoop en verwachtingen te wekken in de harten van zieken, lijdenden en stervenden, door hen te verzekeren, dat slechts hun gebrek aan geloof hun volkomen herstel in de weg staat? En dat wordt helaas maar al te dikwijls gedaan, met al de schadelijke gevolgen van dien. We herinneren u in dit verband nog eens aan het hierboven genoemd geval van onze broeder - suikerpatiënt -. En dit geval staat heus niet op zichzelf. We zouden u vele, en nog eens vele voorbeelden uit de praktijk kunnen noemen van mensen, die volkomen gedesillusioneerd werden en wier geestelijk leven schipbreuk leed, omdat hun geloof op valse gronden gebouwd bleek te zijn.

We herinneren ons nog het volgende geval. Het betreft een zuster, die stervende was aan kanker. De gebruikelijke druk werd op haar uitgeoefend, dat als zij slechts geloofde, zij genezen zou worden - dat het voor de Here even gemakkelijk was om nu te genezen, als toen Hij op aarde wandelde; dat onze lichamen net zo goed verlost zijn als onze zielen; dat Jezus al haar ziekten gedragen heeft, zodat zij ze niet meer hoefde te dragen, enz. enz. Arme zuster! Elke dag werd haar onnoemelijk lijden oneindig verzaamd door de vreselijke angst, dat zij door gebrek aan geloof, niet alleen zou sterven, maar ook voor eeuwig verloren zou gaan. We mochten deze door onrust en angst geplaagde ziel bezoeken. Door de genade van God en door Zijn Woord, hadden wij het voorrecht haar zover te brengen, dat zij niet meer op zichzelf zag maar alleen op de eeuwige uitwerking van het kostbaar bloed van Christus. En het was heerlijk om te zien, hoe de rust en de vrede in haar hart terugkeerden en hoe haar ogen weer opnieuw begonnen te glanzen. Tot aan het ogenblik, waarop haar geloof verwisseld werd in aanschouwen, heeft zij niet opgehouden haar vrienden telkens weer op het hart te binden, dat niet het lichaam, maar alleen de ziel in dit leven in het genot is van de volle zegeningen van Christus' werk - want voor de verlossing van het lichaam wachten wij nog op Zijn Komst (Rom. 8: 23).

Als de beloften van lichamelijk welzijn en fysieke gezondheid speciaal "aan de Jood" gegeven zijn, is het dan niet gevaarlijk, om ons toe te eigenen, wat ons niet toekomt, zeggende (niet in woorden, maar in daden) dat wij "Joden zijn, en zijn het niet"? (Op. 3 : 91. Is het niet gevaarlijk en soms zelfs misdadig, als er geen directe tussenkomst van Goddelijke macht is, en de ziekte op natuurlijke wijze verloopt, om dan het geloof van de zieke zo te schokken, dat het zich nauwelijks daarvan kan herstellen? Is het geen groot kwaad, om de beproeving van de beproefden nog ernstig te verzwaren; en de smart van hen, die geliefden moesten missen, nog onnoemelijk te vergroten, door hen te zeggen, dat zij hun geliefden hadden kunnen behouden, als zij maar geloof genoeg getoond hadden? En dit zijn geen denkbeeldige dingen, zij komen in de praktijk maar al te vaak voor in onze dagen. Schadelijke gevolgen kunnen nu éénmaal niet uitblijven, als wij ons begeven op een weg, die niet in overeenstemming is met de geopenbaarde wil van God; als wij dingen leren, die het Woord van God niet leert. Welk een ernstige verantwoordelijkheid heeft iedere dienstknecht van de Here, om Zijn prediking toch telkens weer aan de Heilige Schrift te toetsen en het "Woord der waarheid" recht te snijden. En wij aarzelen niet, om in dit verband te verklaren, dat de leer omtrent de lichamelijke genezing, zoals wij die in vele gevallen vandaag met ophef horen prediken, niet behoort tot de "tegenwoordige waarheid", waarmee God vandaag Zijn Kinderen wil versterken.

Maar Jesaja 53 dan?

Er zijn nog een aantal Schriftplaatsen, waaraan wij niet mogen voorbijgaan, omdat zij in sommige kringen van gelovigen gebruikt worden als bewijs, dat lichamelijke genezing ook kenmerkend is voor Godswerk in onze tijd. Allereerst beroept men zich op de bekende profetie van Jesaja: "Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze smarten (= ziekten) heeft Hij gedragen". En men zegt: Christus heeft aan het Kruis op dezelfde wijze onze ziekten gedragen als ook onze zonden. En daarbij wijst men op de woorden van Petrus: "Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout - door Wiens striemen gij genezen zift" (1 Pet. 2:24). Dat het in Jesaja 53 inderdaad over lichamelijke ziekten gaat, lijdt geen enkele twijfel. Dat blijkt duidelijk uit de wijze, waarop de Heilige Geest deze tekst toepast in Mattheus 8 : 16, 17. Dat de Here Jezus in zekere zin onze krankheden op Zich genomen heeft, is eveneens zeker. Maar dat Hij, op dezelfde wijze als onze zonden, ook onze ziekten droeg, zodat wij niet meer ziek behoeven te zijn, mist elke Bijbelse grond.

Een klein kind kan begrijpen, hoe de Here "onze zonden gedragen heeft in Zijn lichaam op het hout". De zonden, die wij begaan hebben, werden juridisch toegerekend aan Hem. Gods oordeel over onze

zonden is op Hem gevallen. Hij droeg de straf onzer zonden. Dat is een eenvoudige en heerlijke waarheid, die al Gods kinderen dankbaar en gelovig aanvaard hebben.

Maar nu wat betreft ziekte: Heeft de Heiland onze ziekten op dezelfde wijze als onze zonden gedragen? Kwam het oordeel van God over Hem, niet alleen omdat Hij onze zonden droeg, maar ook omdat Hij onze ziekten droeg? Waarom God Hem moest verwonden om onze zonden, dat kunnen wij aanbeddend begrijpen. Maar waarom Hij Hem moest verwonden om het lijden, waaraan onze arme lichamen blootstaan, dat is volkomen onbegrijpelijk en ook on-Bijbels.

Maar er staat toch: "Hij heeft onze krankheden op Zich genomen"? Ja zeker, deze krankheden, die Hij droeg waren en zijn nog de gevolgen van de zonde. Omdat Hij de zonden van Zijn volk zou dragen aan het Kruis, kon Hij de gevolgen van hun zonden - de ziekten - gedurende Zijn leven op aarde wegnemen. Hij droeg de krankheden van Zijn volk niet (gelijk reeds eerder opgemerkt) in Zijn dood, maar gedurende Zijn leven, genezende "allen, die kwalijk gesteld waren, opdat vervuld zou worden, dat gesproken was door Jesaja, de profeet, zeggende: Hij heeft onze krankheden op Zich genomen, en onze ziekten gedragen" (Matt. 8 : 16, 17).

Als de Here Jezus een duivel uitwierp, kreeg die duivel geen macht over Hem. Toen Hij de man met de verlamde arm genas, werd Zijn arm niet verlamd. Als Hij een melaatse of onreine aanraakte, werd Hij niet melaats of onrein.

Het dragen van de zonden behoorde bij het plaatsvervangend werk van Christus aan het Kruis tot verzoening en vergeving. Het dragen van de ziekten was geen plaatsvervangend werk, maar kwam voort uit Zijn "innerlijke ontferming" en mededogen; het had plaats niet aan het Kruis, maar gedurende Zijn leven op aarde. De Here Jezus zag het lijden van de mensheid, toen Hij onder Zijn volk wandelde. Hij kende de oorzaak van dat lijden; en in Zijn tedere ontferming nam Hij toen en daar het lijden weg, waardoor Hij zich in zekere zin "verplichtte", om te zijner tijd ook de oorzaak van dat lijden - d.i. de zonde - weg te nemen. Zo vervulde Hij de profetie van Jesaja. Het waren alleen zonden, die de Here Jezus "in Zijn eigen lichaam gedragen heeft op het hout". En de "genezing", waarover Petrus in zijn brief spreekt, betreft de genezing van de ziel. Met geen enkel woord zinspeelt hij in deze brief op lichamelijk genezing. De leer, dat Jezus "gestriemd" werd om een tumor of kanker, of welke andere ziekte ook, en dat wij daarom van al deze ziekten genezen zijn, mist elke Schriftuurlijke grond en is daarom gevaarlijk. Wel zullen wij éénmaal op grond van de verzoening lichamelijke genezing en volkomen gezondheid ontvangen. Dat zal geschieden bij de verschijning van Christus in de lucht, en de eerste opstanding. "Met lijdzaamheid" verwachten wij de verlossing van ons lichaam!

Bewaring voor ziekte een belofte aan Israël

Verder horen wij in onze dagen nog wel eens de opmerking, dat gelijk Israël in de dagen van ouds bewaard bleef voor de kwalen van Egypte en voor alle andere ziekten, wanneer het gehoorzaam was aan de wet van God zo ook de gehoorzame Christen voor lichamelijk lijden gespaard zal blijven. Maar als dat waar zou zijn, dan mogen wij op dezelfde grond verwachten, dat ook aardse rijkdom en voorspoed het deel zullen zijn van de gehoorzame Christen. Lees Deuteronomium 28 : 3-13, waar het volk van Israël niet alleen gezondheid maar ook materiële welvaart beloofd wordt. Maar wij weten wel, dat Christenen over het algemeen niet rijk zijn. Aardse rijkdom is geen kenmerk van het ware discipelschap van Christus, Die Zelf geen plaats had, waarop Hij Zijn hoofd kon nederleggen. Verreweg de meeste gelovigen, die dicht in Zijn gemeenschap gewandeld hebben, waren "arm, maar velen rijk makende". Velen van Gods kinderen kunnen met Petrus zeggen: "Goud en zilver heb ik niet". De armoede van de beproefde gelovigen van de Gemeente te Smyrna was de Here niet onbekend: "Ik weet uw armoede, maar gij zijt rijk" (Op. 2: 9). Wij moeten in dit verband vooral bedenken, dat alles wat Israël overkomen is, hen dat niet overkwam ons tot "voorbeelden", (zoals de Oude Vertaling abusievelijk zegt), maar als "typen".

Nu is een "type" iets anders dan een voorbeeld en het ligt ook in een andere sfeer. Egypte is bijvoorbeeld niet een type van een ander letterlijk land, maar van een geestelijke toestand, waarin wij

gebonden zijn aan de geestelijke onderdrukker: de zonde. Zo hebben de kwalen en ziekten van Egypte hun geestelijke tegenhangers in geestelijke krankheden.

Hierbij geldt echter één uitzondering. Soms bracht God ziekten en kwalen over Zijn volk, om hen te kastijden voor de zonden, die zij begaan hadden. In dat geval zijn deze ziekten geen typen van geestelijke krankheden, maar voorbeelden van lichamelijke ziekten, waarmee God soms ook in deze tijd Zijn ongehoorzame kinderen kastijdt. Dat blijkt heel duidelijk in 1 Korinthe 11 en Jakobus 5.

Dit brengt ons tot het punt, dat ziekten vandaag niet altijd dezelfde oorzaak hebben, en daarom ook niet altijd op dezelfde wijze behandeld kunnen worden. Er is bijvoorbeeld geen enkele aanwijzing, dat de ziekte van de geliefde Epaphroditus te wijten zou zijn aan één of andere zonde, die deze heilige begaan zou hebben. Zijn ziekte had niets gemeen met de ziekten, die zo opvallend veel in de gemeente van Korinthe voorkwamen (1 Kor. 11). Ook niet de ziekte van Trophimus, die door Paulus ziek te Milete werd achtergelaten en evenmin de "menigvuldige zwakheden" van Timotheus, het geliefde kind van Paulus. Hun lichamelijke kwalen hadden niets te maken met Goddelijke kastijding voor bepaalde zonden. Ziekten kunnen wel, maar behoeven niet het gevolg te zijn van begane zonden. Ook in onze dagen zijn er broeders en zusters, die bijvoorbeeld naar donker Afrika getrokken zijn, en daar als gevolg van de vele ontberingen lichamen zwak zijn geworden.

Het gebed des geloofs in Jakobus 5

Dit brengt ons er toe, om nog een enkel woord te wijden aan de bekende uitspaken van de apostel Jakobus, in het vijfde hoofd. stuk van zijn brief. Deze woorden zijn zo belangrijk, dat wij ze hier volledig willen aanhalen:

"Is iemand onder u in lijden, dat hij bidde. Is iemand goedsmoeds, dat hij psalmzingt. Is iemand krank onder u, dat hij tot zich roepe de ouderlingen der gemeente en dat zij over hem bidden, hem zalvende met olie in de Naam des Heren; en het gebed des geloofs zal de zieke behouden en de Here zal hem oprichten en zo hij zonden gedaan zal hebben, het zal hem vergeven worden" (Jak. 5:13, 14).

In deze verzen is sprake van drieërlei toestand, waarin Gods kinderen kunnen verkeren. En dienovereenkomstig geeft Jakobus ook drieërlei advies. In de eerste plaats: "Is iemand onder u in lijden?" Door verlies of teleurstellingen? Wel, dat hij bidde, vertrouwend dat God daarmee een wijze bedoeling heeft en trachtend door gebed Zijn bedoeling te leren kennen, opdat zijn beproeving "een vreedzame vrucht der gerechtigheid- moge afwerpen. "Is iemand goedsmoeds?" Wel, dat hij psalmzingt en de Here love en prijze voor ontvangen zegeningen.

Het gebruik van het woord "psalmen" vraagt onze bijzondere aandacht. Men beweert wel eens, dat de adressen, die bijna altijd boven de Nieuw-testamentische brieven voorkomen, van generlei waarde of betekenis zijn; dat alles, wat in deze brieven vermeld staat, alle gelovigen geldt. Met dit laatste kunnen wij zonder meer volkomen instemmen. Alles wat in de Bijbel staat, zowel in Oud als Nieuw-Testament, is geschreven tot onze lering. Maar wij doen zeker aan de eer van de ene Goddelijke Auteur tekort, als wij ontkennen, dat ieder woord - de adressen inbegrepen - van waarde is voor de interpretatie. Uit deze éne dwaalleer kunnen vele dwaalleringen voortkomen.

Zo is er dus niets in deze brief van Dakobus, geadresseerd aan "de twaalf stammen, die in verstrooiing zijn" (1 : 11, dat niet van directe en diepe betekenis voor ons zou zijn, of waardoor wij deze brief als "een strooien brief" zouden behandelen, gelijk Luther deed. Maar anderzijds ontoren wij zijn Goddelijke Auteur, als wij onze ogen sluiten voor dit adres en daarmee geen rekening houden bij de verklaring van zijn inhoud. Dakobus is de meest-Joodse van alle Nieuw-testamentische schrijvers. Hij beziet alles vanuit een weliswaar Christelijk standpunt, maar dan vanuit een Joods-Christelijk standpunt. Daarom zegt hij ook niets over het zingen van "lofzangen" en "geestelijke liederen" (zie Efeze 51, maar spreekt hij alleen over het zingen van de Oud-testamentische, Joodse "psalmen".

De derde toestand luidt: "Is iemand krank onder u"? Ook dan moet de Here worden gezocht, maar - merkwaardig genoeg - niet rechtstreeks, zoals in beide andere gevallen door "bidden" en

"psalmzingen", maar door middelaars. Dit is van de allergrootste betekenis voor het bijzondere aspect van de "ziekten", waarover Jakobus spreekt. Er is iets tussen de Here en de zieke gekomen.

De apostel heeft het kennelijk alleen over zieken, wier ziekten, evenals in 1 Korinthe 11, een gevolg zijn van de kastijdende hand van God voor bepaalde zonden. Het advies dat hij geeft is overigens niet zonder moeilijkheden, en is zeer zeker niet bedoeld als een algemeen geldende regel, die toegepast moet worden bij alle ziektegevallen onder de gelovigen.

Er kan in één of andere geïsoleerde plaats een kleine gemeente zijn, die geen enkele ware "ouderling" onder zijn leden telt. Hoe moet de zieke dan handelen? Maar laten wij aannemen, dat er wel "ouderlingen" beschikbaar zijn - dat zijn dus oudere en ervaren heiligen, die in alle opzichten aan de voorwaarden, opgesomd in 1 Timotheus 3, beantwoorden, en die daarom het vertrouwen van hun broeders genieten. Wel, dan is er niets op tegen - meer nog, dan zou het plicht zijn, om het advies van Jakobus op te volgen, en deze ouderlingen te laten komen, opdat zij over de zieke "bidden, hem zalvende met olie in de Naam des Heren". Maar altijd onder voorwaarde, dat de zieke zelf overtuigd is, dat zijn ziekte een kastijding Gods is voor een persoonlijke zonde. Dan neemt hij ook zelf het initiatief: "dat hij de ouderlingen tot zich roepe".

Nog eens, deze methode is dus geenszins een algemeen geldende regel, die toegepast moet worden in alle mogelijke ziektegevallen. Want vergeet niet, dat er bij Jakobus geen enkele twijfel bestaat over het resultaat van deze handeling: "het gebed des geloofs zal de zieke behouden, en de Here zal hem oprichten". Bij een juiste toepassing van Jakobus 5: 14 is mislukking ten enen mate uitgesloten: "de Here zal hem oprichten".

Wij weten echter heel goed, dat dit niet de onveranderlijke uitkomst van alle ziekten is en kan zijn. De meeste mensen - ja ook gelovigen - zijn gestorven aan één of andere ziekte of kwaal. Gebeurde dat, omdat zij de ouderlingen niet geroepen hebben. Zijn zij gestorven, omdat zij niet met olie gezalfd zijn? Of waren de gebeden, die ongetwijfeld door hun geliefden opgezonden zijn, geen gebeden des geloofs. Wie zou zulke dwaze gevolgtrekkingen niet verontwaardigd van de hand wijzen? Toch zijn zij onvermijdelijk, als men Jakobus 5 wil beschouwen als een algemeen geldende Goddelijke regel voor zieken.

In het ziektegeval, dat Jakobus op het oog heeft, moet elke handeling, elke daad in geloof plaats hebben. Dat wil dus zeggen, dat de zieke de hand des Heren in zijn ziekte moet erkennen en tevens overtuigd moet zijn, dat het de wil des Heren is, om hem daarvan te genezen. Maar waar is de grote en kostelijke belofte, waarop het geloof altijd rusten kan, en die de genezing zeker maakt. Slechts in één geval - als de ziekte niet voortkomt uit een zwak gestel, of uit de ontberingen van een Christus-toegewijd leven, of uit enig ander natuurlijke oorzaak - maar een gevolg is van Goddelijke kastijding voor verborgen zonden. Als deze zonden beleden en weggedaan worden, dan zal het gebed des geloofs de zieke behouden en de kastijding doen ophouden. De "olie" houden wij voor een symbool van de Heilige Geest. De "zalving" was een symbolische handeling, en een bevestiging dat de gemeenschap met God hersteld was. In elk geval is het "het gebed des geloofs", dat de zieke behoudt en niet de olie. Overigens is het volkomen begrijpelijk, dat Jakobus het alleen over dergelijke ziektegevallen heeft. Bewaring voor ziekten als gevolg van gehoorzaamheid, was een belofte, die God aan Israël gegeven heeft en die in het Oude Verbond begrepen was: "En de Here zal alle krankheid van u afweren en Hij zal u geen van de kwade ziekten der Egyptenaren opleggen, maar zal ze leggen op allen, die u haten" (Deut. 7). Dat is toch niet wat vandaag de Christen moet verlangen, dat zijn ziekten komen op degenen, die hem haten? Toch was dit een onderdeel van het Oude Verbond!

Wat is natuurlijker dan dat deze Joods-Christen schrijver alleen over ziekten spreekt, die Joden en Christenen gemeen hebben, namelijk die een kastijding van God voor zonden zijn. Hiermee stemt verder het gehele Verbond overeen. In vers 5 lezen wij: "En zo hij zonden gedaan zal hebben, het zal hem vergeven worden". Het woord "zo" is niet een veronderstelde mogelijkheid. Het is veeleer een aanvaarding, dat zulks inderdaad het geval is. Vergelijk het gebruik van hetzelfde woord (in de grondtekst) in Mattheus 26:25; Joh. 8:14, Joh. 11 :25 en in Kol. 3: 1).

In deze laatste Schriftplaats lezen wij: "Indien gij dan met Christus opgewekt zijt-. Dit woord "indien" (hetzelfde als "zo" in Jak. 5 : 5) betekent niet, dat Paulus hier een mogelijkheid veronderstelt; nee, hij neemt aan, dat het inderdaad zo is. Zo neemt ook Jakobus aan, dat de door hem bedoelde zieke een zonde begaan heeft: "En zo hij gezondigd heeft, het zal hem vergeven worden." Want in volle overeenstemming hiermee gaat Jakobus voort: "Belijdt elkander de misdaden, en bidt voor elkander, opdat gij gezondt wordt". Een verborgen en onbeleden zonde kan oorzaak van een ziekte zijn.

Neem die oorzaak weg en het gevolg zal ophouden en de genezing wordt een feit. Luister wat David zegt in Psalm 32: "Toen ik zweeg, werden mijn beenderen veranderd in mijn brullen de ganse dag. Want Uw hand was dag en nacht zwaar op mij; mijn sap werd veranderd in zomerdroogten. Mijn zonde maakte ik U bekend en mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zeide: ik zal belijdenis doen van mijn overtredingen voor de Here en Gij vergaapt de ongerechtigheid mijner zonde". De drukkende Hand des Heren werd weggenomen en "liederen van bevrijding" namen de plaats in van het "brullen de ganse dag", toen hij zijn zonde voor God beled. Maar in het Nieuwe Testament vinden we een heerlijke erkenning van de banden, die het volk des Heren samenbinden. Zij delen elkaars smarten en belijden voor elkaar hun zonden. Natuurlijk niet altijd en in alle gevallen, want daardoor zou het "belijden van zonden" spoedig vervallen tot een uiterlijke vorm en mogelijk zelfs ontaarden in de goddeloze Roomse "biecht". Maar wij rechtvaardigen onze hemelse Vader voor elkaar, als wij aan elkaar de oorzaak van de ziekte belijden. Dan kunnen wij ook voor elkaar bidden en ons met elkaar verheugen in Zijn vergevende liefde.

Dat brengt ook een heilige vrees onder Gods kinderen, het versterkt het geloof en het bevestigt de banden van liefde en sympathie voor elkaar.

Nog eens - daar is geen enkele reden, waarom al deze dingen ook niet in onze tijd zouden worden toegepast; maar dan alleen onder dezelfde omstandigheden. Zonder enige twijfel zijn heel wat - maar niet alle - ziekten onder Gods kinderen het gevolg van verborgen en onbeleden zonden. Niets is zo heilzaam en gezond voor ons lichaam, als wij onze verborgen zonden belijden en daardoor onze gemeenschap met God hersteld wordt. Daarom: "Belijdt elkander de misdaden, opdat gij gezond wordt". Als u in dergelijke gevallen ware "ouderlingen" (= opziens van zielen) kunt vinden, die in het geloof de Geest des Heren kunnen onderscheiden, laat hen dan bij u komen, want dan moogt u hetzelfde gezegende resultaat verwachten als in Jakobus 5.

Samenvatting

Samenvattend kunnen wij dus zeggen:

1. Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid, maar Zijn werken en wegen met mensen zijn niet in elke bedeling hetzelfde.
2. Jezus Christus houdt zich in deze, onze dag, niet in de eerste plaats bezig met de lichamen, zoals in de dagen van Zijn omwandeling op aarde, maar met de zielen van mensen.
3. Gods werk aan zielen is "groter" dan Zijn werk aan lichamen.
4. Vele moderne "genezingen" tonen geen overeenkomst met die welke de Heiland op aarde verrichtte, hetgeen bewijst, dat niet Hij daarvan de Werker is.
5. De verlossing van het lichaam is geen tegenwoordige, maar een toekomstige zegen, die ons deel zal worden bij de verschijning des Heren in de lucht en bij de eerste opstanding.
6. Bewaring voor ziekte en lichamelijke kwalen op grond van gehoorzaamheid is een belofte, die God aan Zijn aardse volk Israël onder het Oude Verbond gegeven heeft; zij geldt niet Gods hemelse volk, de Gemeente.
7. De Here Jezus droeg "de krankheden" en de "smarten" van Zijn volk niet aan het kruis, maar gedurende Zijn leven op aarde.
8. Op ziekten, die een gevolg zijn van de kastijding van God voor bepaalde zonden, is Jakobus 5 nog ten volle van toepassing. Niet alle ziekten zijn echter gevolgen van persoonlijke zonden.
9. Lichamelijke genezing is niet kenmerkend voor het werk Gods in deze eeuw.
10. Gods kinderen mogen ook nu hun ziekten bij Hem brengen; Hij is machtig te genezen en Hij zal dit ook doen, als Hij oordeelt, dat zulks het beste voor hen is.

Laten wij dan mogen besluiten, door nog eens te verklaren, dat we in geen enkel opzicht de gezindheid van vertrouwen en gebed hebben willen wegnemen, waarvan God zegt, dat wij die in alles zullen aannemen. De Schrift vermaant ons, om God te danken in alles (1 Thess. 5: 18) en daar is ook ziekte bij inbegrepen. De Schrift vermaant ons eveneens, om voor alles te bidden (Fil. 4 : 6), en dat houdt ook ziekte in. Laten wij - als kinderen Gods - onze ogen op Hem richten elke dag en in elke omstandigheid. Als wij ziek worden, hebben wij het recht om de Here te vragen, om - als het naar Zijn wil is - ons te genezen. Soms doet Hij het, dat heeft menige gelovige persoonlijk en in zijn gezin ervaren. Soms doet Hij het ook niet. Hoe het ook zij, in beide gevallen zien wij op naar Hem en weten, dat Hij onze Vader is, en dat Hij nimmer een vergissing gemaakt heeft, maar alle dingen doet mede-werken ten goede, degenen, die Hem liefhebben en naar Zijn voornemen geroepen zijn.